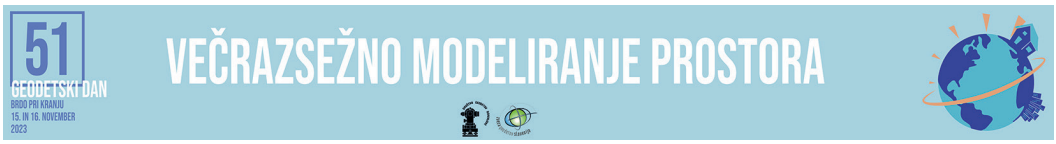

51. GEODETSKI DAN: VEČRAZSEŽNO MODELIRANJE PROSTORA

Brdo pri Kranju, 15. in 16. november 2023

dr. Anka Lisec, FGG

Kongresnem centru Brdo pri Kranju je 15. in 16. novembra 2023 potekal 51. Geodetski dan. Letošnja tematika je bila namenjena izzivom geodetske in geoinformacijske stroke v današnji družbi, s poudarkom na izzivih večrazsežnega modeliranja. Dogodek sta organizirala Zveza geodetov Slovenije in Društvo geodetov Gorenjske v sodelovanju z Ministrstvom za naravne vire in prostor RS in Geodetsko upravo RS, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo pri Univerzi v Ljubljani, Geodetskim inštitutom Slovenije, Inženirsko zbornico Slovenije ter Združenjem geodetskih izvajalcev GIZ-GI.

51. Geodetski dan se je začel z uvodnimi pozdravi predstavnikov organizatorjev dvodnevnega dogodka, in sicer **mag. Gregorja Klemenčiča,** predsednika Zveze geodetov Slovenije, **Tomaža Petka,** generalnega direktorja Geodetske uprave RS, **Jožice Marinko,** predsednice Društva geodetov Gorenjske, in **prof. dr. Anke Lisec**, predstojnice Oddelka za geodezijo na Fakulteti za gradbeništvo in geodezije, Univerza v Ljubljani.

Prvi del strokovnega programa, ki ga je pod vodstvom **dr. Jerneja Tekavca** s Fakultete za gradbeništvo in geodezijo UL pripravil programski odbor, je bil namenjen vabljenim predavanjem. Izzive večrazsežnostnega modeliranja prostora je najprej predstavil **prof. Thomas Kolbe** s Tehniške univerze v Münchnu, ki je udeležence seznanil z najnovejšimi inovacijami na tem področju na svetovni ravni. Poseben poudarek je bil na prispevku geodetske in geoinformacijske stroke pri digitalnih dvojčkih urbanega okolja, ki zahteva kakovostne 3D-podatkovne modele z dodatno časovno dimenzijo, če želimo take modele uporabiti v vsakdanu – pa naj bo to spremljanje kakovosti zraka, gostote prometa ali pa informacijska podpora za avtonomna vozila. Tako tretja prostorska kot tudi četrta časovna di-

menzija podatkov geodetsko in geoinformacijsko stroko postavljata pred številne izzive, tudi za javno geodetsko službo. Kako se s temi izzivi spopadajo v Švici, je predstavila **dr**. **Christine Najar** z državne geodetske uprave swisstopo.

Sledile so predstavitve rezultatov izbranih raziskovalnih in razvojnih projektov, ki se vsebinsko vežejo na tematiko Geodetskega dneva. Med drugim so doktorski in podoktorski raziskovalci predstavili izzive zagotavljanja kakovosti večrazsežnih modelov prostora pri združevanju različnih podatkov, izpostavili priložnosti obdelave velike količine prostorskih podatkov z algoritmi strojnega in globokega učenja, posebna pozornost pa je bila namenjena razpravi o izzivih umetne inteligence v geoinformatiki. V popoldanskem delu so se udeleženci seznanili z razvojnimi projekti, vezanimi na nadgradnjo obstoječih uradnih prostorskih podatkov, vključno s 3D katastrom, večrazsežnostnimi topografskimi podatkovnimi modeli ter modeliranjem kulturne dediščine

Predstavitev razvojnih projektov, izzivov in novosti na področju večrazsežnsotnega modeliranja v Sloveniji se je nadaljevala v četrtek, ko je bila posebna pozornost namenjena novostim državnega koordinatnega sistema ter izzivom zagotavljanja kakovosti podatkov daljinskega zaznavanja za različne namene, med drugim za ocenjevanje škode zaradi naravnih nesreč. V sklepnih predavanjih so se udeleženci seznanili še z vlogo prostorskih informacij za smotrno upravljanje prostora.

Dvodnevni strokovni posvet je spremljala razstava geodetskih in geoinformacijskih podjetij ter drugih institucij, ki delujejo na področju geodezije in geoinformatike. Že tradicionalno pa je v okviru Geodetskega dneva potekala slavnostna akademija, naslovljena *Mera za vse ljudi in vse čase – meter, dobri ljudje in zahvala*, z bogatim kulturnim programom, ki je bila namenjena podelitvi priznanj Zveze geodetov Slovenije.

Več informacij z gradivi predavanj in fotogalerijo: http://geodetskidan.si/

Zahvala

Društvo geodetov Gorenjske se zahvaljuje vsem akterjem, ki so sodelovali pri organizaciji 51. Geodetskega dneva z naslovom *Večrazsežno modeliranje prostora*.

Organizacija dogodka na tako visoki ravni in koordiniranje vseh deležnikov ni enostavna naloga, pa vendar se je v očeh udeleženca zdelo tako. Za to gre zahvala predsednici Društva geodetov Gorenjske in predsednici organizacijskega odbora Jožici Marinko, predsedniku Zveze geodetov Slovenije mag. Gregorju Klemenčiču in predsedniku programskega odbora dr. Jerneju Tekavcu ter vsem soorganizatorjem. Za vložena trud in čas, s tem pa velik prispevek k izvedbi se zahvaljujemo članom organizacijskega odbora, članom programskega odbora, generalni sekretarki Zveze geodetov Slovenije, povezovalcem in pripravljavcem veznih besedil, predavateljem, fotografu, pripravljavcu grafičnih podlag, Kvatropircem in tudi ostalim posameznikom, ki so nesebično prispevali k izvedbi dogodka. Hvala tudi vsem, ki ste se Geodetskega dneva udeležili. Upamo, da smo izpolnili vaša pričakovanja. Navsezadnje pa gre velika zahvala vsem sponzorjem, donatorjem in razstavljavcem, brez katerih Geodetski dan ne bi uspel.

SPONZORJI:

digi-dat

FLYCOM TECHNOLOGIES

GEODETSKA DRUŽBA

GeoPro X

Programska rešitev za nove izzive v geodeziji

- poenostavljena in avtomatizirana obdelava podatkov
- celovita podpora pri izdelavi katastrskih elaboratov
- celovita podpora pri izdelavi elaboratov GJI

KZP Zupanc

KOVINOPLASTIKA Ivan Zupanc s.p. - Šenčur

GeoPOL

GEO SERVIS

Izzive spreminjamo v rešitve

GEOFOTO d.o.o.

GEODETSKE IN RAČUNALNIŠKE STORITVE

www.geofoto.si | info@geofoto.si

onedrone

garnol d.o.o.

30 GDi years together

Trimble

GEOMETER
www.geometer.si
gsm: 041 224 554

ZENIT
GEODETSKE STORITVE
Drago Štern s.p.

IGGA

ZEIA d.o.o.
GEOS

GIZ geodetskih izvajalcev
www.giz-gi.si

GEtrim d.o.o.

GeoCodis
informacijski sistemi

www.kingprostor.si
klik do
PARCEL, STAVB, GJI, ARSO, GERK ... v dwg

ABC GEO

geotočka

SLAVNOSTNA AKADEMIJA: MERA ZA VSE LJUDI IN VSE ČASE – METER, DOBRI LJUDJE IN ZAHVALA

Brdo pri Kranju, 15. 11. 2023

dr. Anka Lisec, mag. Erna Flogie Dolinar

Zveza geodetov Slovenije je s slavnostno akademijo zaznamovala **evropski dan geodetov in geoinformatikov** ter **svetovni dan geodetov**, ki ga v Sloveniji praznujemo že vse od leta 2012. Letos je osrednja proslava v počastitev tega praznika potekala marca v Parizu. Tam sta bila izpostavljena dva geodeta, ki sta pomembno sooblikovala zgodovino merjenja Zemlje, in sicer francoska matematika, astronoma in geodeta Jean-Baptiste Joseph Delambre ter Pierre-François-André Méchain, ki je tudi zasnoval metrski sistem.

Slavnostno akademijo je zveza organizirala skupaj z Društvom geodetov Gorenjske in v sodelovanju z Geodetsko upravo Republike Slovenije, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo pri Univerzi v Ljubljani, Geodetskim inštitutom Slovenije, Inženirsko zbornico Slovenije ter Združenjem geodetskih izvajalcev GIZ-GI. Akademija je bila pripravljena na Brdu pri Kranju v okviru 51. Geodetskega dneva, tradicionalnega letnega simpozija Zveze geodetov Slovenije.

Letošnja slavnostna akademija je potekala pod naslovom **Mera za vse ljudi in vse čase – meter, zahvala in dobri ljudje** (vir: Jože Triglav, Erna Flogie Dolinar). Skozi program so se tako prepletale tri mere za vse ljudi in vse čase. Kot prva mera »**meter**«, ki predstavlja osnovno mersko enoto za geodete, druga mera »**zahvala**«, ki v ljudeh prebuja in krepi osnovno razsežnost medsebojnih odnosov in jim daje novo kakovost. Tretja mera pa so »**dobri ljudje**«, ki delajo dobra dela.

Številne obiskovalce iz Slovenije in tujine je pozdravil mag. Gregor Klemenčič, predsednik Zveze geodetov Slovenije. Izpostavil je predvsem izjemno prostovoljno delo članov in simpatizerjev zveze ter regionalnih geodetskih društev, ki s svojim delom in podporo pomembno prispevajo k delovanju zveze in društev in s tem h krepitvi sodelovanja in razvoju stroke. Uvodnemu govoru ob glasbeni spremljavi skupine Kvatropirci je sledila podelitev priznanj Zveze geodetov Slovenije. Letos so plakete podeljevali člani izvršnega odbora zveze, in sicer: mag. Erna Flogie Dolinar, Matej Hašaj, Jožica Marinko, dr. Dušan Petrovič, Bojana Kelbel, Milan Brajnik, dr. Anka Lisec in mag. Gregor Klemenčič.

Zaslužni člani Zveze geodetov Slovenije so postali **Janez Dotti, mag. Marijana Vugrin, Istok Dolenc, mag. Franci Bačar, Tatjana Flegar, Bogdana Šuvak**.

Priznanje Zveze geodetov Slovenije za pomemben prispevek k razvoju geodetske stroke sta prejela **dr. Dalibor Radovan** in **prof. dr. Bojan Stopar.**

Naziv **častnega člana Zveze geodetov Slovenije** so prejeli **Dominik Bovha, Rafko Bohak, Iztok Zrelec** in **mag. Niko Čižek.**

Plaketo Zveze geodetov Slovenije za življenjsko delo je posthumno prejel **Stane Cerar.**

Obrazložitev priznanj Zveze geodetov Slovenije.

Zaslužni člani Zveze geodetov Slovenije:

- ***Janez Dotti*** *je naziv zaslužnega člana prejel za dolgoletno požrtvovalno delo v organih Zveze geodetov Slovenije in Ljubljanskem geodetskem društvu. Bil je dolgoletni predsednik Ljubljanskega geodetskega društva. Bil je tudi član izvršnega odbora Zveze geodetov Slovenije in njen generalni sekretar. Ob 50-letnici delovanja društva je pripravil zbornik ter tako bistveno pripomogel k ohranitvi »zgodovinskega odtisa« društva.*
- ***Mag. Marijana Vugrin*** *je prejela naziv zaslužne članice za dolgoletno požrtvovalno delo v Zvezi geodetov Slovenije, v društvu in strokovnih geodetskih združenjih. Sodelovala je pri večjih nepremičninskih projektih, z uvedbo elektronske zemljiške knjige pa je začela delovati tudi na tem področju. Bila je urednica Geodetskega vestnika, generalna sekretarka zveze ter urednica Geobloga. Kot predstavnica Inženirske zbornice Slovenije je sodelovala na mnogih izobraževanjih s področja njenega delovanja.*
- ***Istok Dolenc*** *je prejel naziv zaslužnega člana za dolgoletno požrtvovalno delo na področju geodezije, in sicer najprej kot soustanovitelj ene največjih obalnih podjetij za projektiranje, arhitekturo in geodezijo, kasneje kot vodja in direktor na Območni geodetski upravi Koper. Vselej je poudarjal pomen stroke, natančnosti, doslednosti, medsebojnega sodelovanja in spoštovanja, kar se je kazalo tudi v aktivnem delovanju v Zvezi geodetov Slovenije.*
- ***Mag. Franci Bačar*** *je prejel naziv zaslužnega člana za dolgoletno požrtvovalno delo na področju geodezije. Vedno je bil odličen geodet, organizator in človek odprtih misli, radoveden in pripravljen pomagati na področju, kjer se pokaže. Bil je dolgoletni direktor Območne geodetske uprave Novo mesto in predsednik Dolenjskega geodetskega društva ter častnega razsodišča.*
- ***Tatjana Flegar*** *je prejela naziv zaslužne članice, saj je s svojim dolgoletnim poklicnim, strokovnim in društvenim delom pomembno prispevala k razvoju geodetske službe. Dolgoletna vodja Območne geodetske uprave Murska Sobota je pomembno prispevala k dobremu stanju katastra in geodezije v Pomurju. Kot dolgoletna članica Društva geodetov Severovzhodne Slovenije je aktivno sodelovala pri delu izvršnega odbora društva ter dejavnostih društva.*
- ***Bogdana Šuvak*** *je prejela naziv zaslužne članice, saj je s svojim dolgoletnim poklicnim, strokovnim in društvenim delom pomembno prispevala k razvoju geodetske službe. Dolgoletna vodja Geodetske pisarne Radovljica je vseskozi gradila na povezanosti sodelavcev in geodetskih podjetij. Zelo dobro je sodelovala s celotno geodetsko stroko, zunanjimi izvajalci in vsemi uradnimi institucijami na Gorenjskem. Bila pa je tudi dolgoletna aktivna članica in predsednica Gorenjskega geodetskega društva.*

Priznanje Zveze geodetov Slovenije

- ***Dr. Dalibor Radovan*** *je pomembno prispeval k razvoju geodetske stroke s svojim raziskovalnim in razvojnim delovanjem. Med drugim je predaval na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. Danes se njegova raziskovalno-razvojna in izobraževalna dejavnost tesno prepletata z izvedbo zahtevnih strokovnih nalog na vseh področjih delovanja Geodetskega inštituta. Zaradi izjemno širokega spektra znanj je član strokovnih komisij, programskih odborov na nacionalni in mednarodni ravni.*
- ***Prof. dr. Bojan Stopar*** *je s svojim raziskovalno-razvojnim delom pomembno prispeval k razvoju geodetske stroke. Poleg dela z vrsto generacij študentov, kot dolgoletni predstojnik Katedre za matematično in fizikalno geodezijo ter navigacijo in nekdanji predstojnik Oddelka za geodezijo na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, je vedno skrbel za prenos novih spoznanj v prakso tudi v*

okviru usposabljanj geodetskih strokovnjakov. Njegov raziskovalno-razvojni opus obsega vrsto pomembnih dosežkov, a je v smislu razvoja stroke zagotovo najpomembnejši njegov izjemen prispevek k vzpostavitvi novega državnega prostorskega koordinatnega sistema.

Častni člani Zveze geodetov Slovenije

- ***Dominik Bovha*** *je prejel naziv častnega člana za dolgoletno uspešno vodenje Geodetskega zavoda Celje, ob tem pa je vedno skrbel za razvoj geodetske stroke širše v Sloveniji in podpiral delovanje zveze. Dominik Bovha ima velike zasluge za to, da je Geodetski zavod Celje tudi v povsem novih tržnih razmerah ostalo eno od vodilnih geodetskih podjetij v Sloveniji. Kot njegov direktor se je vedno zavedal pomembnosti vlaganja v razvoj in znanje ter vseživljenjsko izobraževanje. Je cenjen in spoštovan kot strokovnjak in kot človek tako med zaposlenimi kot v stroki. Je dolgoletni aktiven član geodetskega društva, velik podpornik zveze in vseh geodetskih dogodkov.*
- ***Rafko Bohak*** *je prejel naziv častnega člana za dolgoletno strokovno delo in prispevek k doseganju ciljev zveze. Strokovno je deloval na Občinski geodetski upravi v Mariboru, na Gozdnem gospodarstvu Celje, na Občinski geodetski upravi Velenje in na Občinski geodetski upravi v Mozirju. Dolga leta je bil vodja Območne geodetske uprave Velenje, kjer se je zavzemal za uveljavitev in priznanje stroke v širših krogih zunaj okvirja geodetske uprave. Bil je dober vodja, mentor, sodelavec, organizator strokovnih predavanj, kjer je tudi sam predajal znanje, ki ga je pridobil z leti. Bil pa je tudi dolgoleten aktiven član in predsednik Celjskega geodetskega društva.*
- ***Iztok Zrelec*** *je prejel naziv častnega člana za življenjsko delo pri razvoju in uveljavljanju programskih rešitev na področju geodezije v Sloveniji. Računalništvo je bilo njegovo glavno ‚veselje' že med študijem gradbeništva in tudi kasneje, ko je profesionalno sodeloval z geodetsko stroko predvsem z razvojem programov GEOS in drugih. Vse od leta 2008, ko se je včlanil v geodetsko društvo, je bil velik podpornik in sponzor geodetskih dogodkov, strokovnih ekskurzij društva, redno je sodeloval pri strokovnem delu društva, predaval je na občnih zborih, strokovnih posvetih in sodeloval pri drugih aktivnostih.*
- ***Mag. Niko Čižek*** *je prejel naziv častnega člana za življenjsko delo pri razvoju in uveljavljanju programskih rešitev na področju geodezije v Sloveniji. Magister tehniških znanosti s področja računalništva in informatike je prišel v stik z geodezijo, ko se je zaposlil na Geodetskem zavodu Slovenije. Kot programer in analitik je v času, ko so računalniki doživeli nesluten razvoj, ponujal inovativne rešitve za potrebe po vse večji avtomatizaciji procesov in ustreznih programskih rešitvah v geodeziji. S sedaj že pokojnim Stanetom Cerarjem sta bila razvojni dvojec, ki sta želela geodetom v Sloveniji zagotoviti strokovno brezhibno in celovito geodetsko programsko orodje. Njegov trenutno največji prispevek k slovenski geodeziji je razvoj najnovejšega geodetskega programa GeoPro X. Njegov čut za potrebe uporabnika, izvirnost in celovitost rešitev, dostopnost in posluh za nove ideje ter izjemen smisel za humor so neizpodbiten pečat njegovega programerskega opusa v geodeziji.*

Pokojni ***Stane Cerar*** *je prejel plaketo Zveze geodetov Slovenije za življenjsko delo pri razvoju in uveljavljanju geodetske stroke. Stane se je po diplomi na Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo zaposlil na Geodetskem zavodu Slovenije, kjer je že od samega začetka kazal velik potencial in širino strokovnega razmišljanja. Kmalu je napredoval na oddelek za raziskave in razvoj, kjer se je veliko posvečal programiranju in razvoju programov za geodetske račune. Njegovo znanje, neizmerna pripadnost in predanost stroki ter kreativnost v razmišljanju so bili razlog, da je prevzel mesto direktorja Inštituta Geodetskega zavoda Slovenije. Bil je med pionirji digitalizacije geodetskih podatkov, razvil je programsko opremo za nastavitev topografske baze mesta Ljubljane ter geodetskim upravam v Sloveniji in na Hrvaškem pomagal pri realizaciji digitali-*

zacije zemljiškokatastrskih načrtov. Po sili razmer na Geodetskem zavodu Slovenije konec leta 2007 je Stane z nekaj sodelavci ustanovil podjetje Geodetska družba, kjer se je njegova strokovna in vodstvena vloga še bolj utrdila. Bil je idejni oče povsem novega koncepta geodetskega programa GeoPro, ki je upošteval sodobne tehnološke pristope. Zaradi zaupanja državne geodetske stroke v strokovno in celovito izvedbo velikih projektov je za geodetsko upravo z lastnimi tehnološkimi rešitvami zagotavljal rešitve za množični zajem, obdelavo in vzdrževanje prostorskih podatkov. Bil je velik zagovornik sodelovanja v stroki. Ni vodil zgolj strokovnih skupin v lastnem podjetju, temveč je deloval v vrsti strokovnih komisij in izobraževanj ter vzpodbujal formalni in neformalni prenos znanja na mlajše kolege v širši strokovni javnosti. S svojim delovanjem je pomembno prispeval k aktualni modernizaciji geodetskih postopkov v Sloveniji, zato bo pečat, ki ga je pustil v geodetski stroki, ostal v trajnem spominu.

Ob koncu slavnostne akademije so bile izrečene **posebne zahvale** izjemnim posameznikom, brez katerih ne bi bilo letošnjega in številnih prejšnjih Geodetskih dnevov ter akademij. Zahvala je bila namenjena vsem predsednikov zveze, generalnim sekretarjem, direktorjem geodetske uprave in Geodetskega inštituta, predstavnikom Fakultete za gradbeništvo in geodezijo ter predsednikov vseh soorganizatorjev. Posebna zahvala je bila namenjena tudi vsem vodjem in članom programskih odborov Geodetskih dnevov (letošnji vodja dr. Jernej Tekavec), vodjem in članom organizacijskih odborov društev (letošnja vodja Jožica Marinko), vodji protokola akademije Mateji Omejc, neizmerni desetletni strokovni podpori dr. Anke Lisec, ki je pred kratkim postala tudi prva redna profesorica na Oddelku za geodezijo na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo, ter dolgoletni strokovni in kreativni vodji slavnostnih akademij mag. Erni Flogie Dolinar.

Slavnostna akademija se je sklenila z dobro glasbo in druženjem z dobrimi ljudmi.

51
51. GEODETSKI DAN

NOVICE IZ GEODETSKIH DRUŠTEV NEWS FROM PROFESSIONAL SOCIETIES

LJUBLJANSKO GEODETSKO DRUŠTVO

MURTER, EDEN USPEŠNEJŠIH IN ZANIMIVEJŠIH IZLETOV »PO OTOKIH«

Letošnji izlet na otok Murter štejem za enega od zelo uspelih izletov, ki jih vsako leto organizira naše društvo. Po moji evidenci smo do sedaj obiskali devetnajst jadranskih otokov, čemur gre velika zasluga vsakokratnega vodstva društva. Nesporno je, da je v Sloveniji malo takih društev. Poleg še aktivnih članov smo z izleti izredno zadovoljni tudi upokojenci, saj tako po svoje še vedno ohranjamo stik s stroko.

Čas hitro teče! Izlet na Murter mi bo ostal v živem spominu, saj sem se naenkrat zavedel, da sem med udeleženci najstarejši. Pri tem se moram zahvaliti tudi potovalni agenciji Slonček in zlasti vodiču Jaki, ki mi je po precej zahtevnih poteh po Plitvičkih jezerih ves čas nesebično pomagal. Kot rečeno, je bil izlet na Murter, poleg samega otoka in pohoda na vrh Raduč, zanimiv še po ogledih na »kopnem«: neokrnjena narava nacionalnega parka Una s čudovitimi slapovi, Vransko jezero z ornitološkim rezervatom, razgledna točka Kamenjak, Plitvička jezera, reka Korana s slapovi in ne zadnje še zanimivi slapovi pri vasici Rastoke. Poskrbljeno je bilo tudi za bogate kulinarične užitke.

V preteklosti sem v okviru društva doživljal nepozabne pohode po planinskih poteh v Sloveniji in otokih, saj sem vseskozi vzdrževal dobro kondicijo (smučarski tek, kolo). Nekaterih dogodkov ne bom nikoli pozabil. Čeprav sem bil že dvanajstkrat na »Očaku« Triglavu, se dobro spominjam pohoda geodetov na Triglav leta 1997. Z Boženo in Mihom sem ga opravil »čez Prag«! Po desetih letih smo geodeti imeli ponovni pohod na Triglav, tudi tokrat s precej številčno udeležbo. Obakrat so se odzvali predvsem »najzvestejši planinci«. Omenil bom le legendarnega Pavleta Zupančiča in našo zvesto »štosarko« Heleno (ki je z »Očakom« na ti), saj ga je obiskala že neštetokrat. Zelo zahteven planinski pohod smo naredili leta 2009 Milan, Andraž, Bojan, Nace, kolega agronom Janez in jaz. Začeli smo s koče na Vršiču, krenili čez okno v Prisanku, potem na vrh Razorja in nadaljevali čez Kriške pode do Pogačnikovega doma, kjer smo prenočili. Sestopili smo čez Stenar. Na sestopu smo skupaj hodili Milan, Nace in jaz. Nenadoma se je nad nami začela valiti velika skala, ki se je odkrušila. K sreči nam je uspelo odskočiti na brežino ob poti in smo tako ušli hujšim poškodbam. Skala se je odkrušila zaradi neprevidnosti nemških pohodnic, ki so hodile nad nami.

Zanimivo planinarjenje smo doživljali tudi s kolegi Društva geodetov severozahodne Slovenije z obiski njihovih planin: Pece, Košenjaka, Uršlje gore, Raduhe, Donačke gore, Jeruzalema in še kakšnih. Z njimi je bilo druženje vedno prijetno, saj so Štajerci znani po veseljačenju.

Poleg planinskih pohodov nam je Ljubljansko geodetsko društvo organiziralo veliko zanimivih potovanj in izletov v tujino, tako smo si ogledali Albanijo, Turčijo, Kreto, Tenerife, Provanso, Sardinijo in še kaj.

Ne gre pozabiti niti na vsakoletna srečanja na Krimu. To so tradicionalni dogodki, ki jih odlično organizira Miloš Šušteršič z ekipo. Srečanja so športno obarvana in imajo program za pohodnike, kolesarje in tekače, a so v zadnjem času žal manj obiskana. Sam se jih udeležujem redno, nekoč kot pohodnik iz Iškega Vintgarja, pozneje kot kolesar, sedaj pa kot pohodnik s soprogo Fani na krajših relacijah.

Naj ob koncu strnem prispevek s pohvalo vsem dosedanjim predsednikom Ljubljanskega geodetskega društva, predvsem pa bi poudaril izredno plodno delo sedanjega predsednika Milana Brajnika. Milan, še se bova srečevala na vseh dogodkih, ki jih bo organiziralo Ljubljansko geodetsko društvo pod tvojim vodstvom.

V Ljubljani, oktobra 2023, Marijan Jelenc

TRADICIONALNI IZLET UPOKOJENIH ČLANOV LJUBLJANSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA V LETU 2023

Kot vsako leto v tem jesenskem času smo se tudi letos zbrali upokojeni člani LGD, željni izleta, in sicer smo se dobili 12. oktobra 2023. Naše startno mesto je že nekaj let parkirišče Dolgi most. Tokrat smo se odpravili na Kras in v Vipavsko dolino, organizatorja izleta sta bila Stane Drenšek in Miloš Šušteršič. Presenetljivo, da se nas je zbralo kar petinštirideset. Po opravljenih formalnostih smo krenili na pot proti Primorski. Glede na starostno strukturo udeležencev je bila izpolnjena želja, da se vmes ustavimo na kavi, in sicer v Postojni. Dobrih petnajst minut je bilo časa, da smo spili kavo, si pretegnili noge in malo poklepetali. Sploh pa je bila zasedba tokrat malo pomlajena, kar ni bilo slabo, in tudi nekaj na novo upokojenih članov se nam je pridružilo.

Prva postaja je bila Kobilarna Lipica. Vodnica po kobilarni nas je sprejela točno ob 10. uri. Povedala nam je, da je Lipica dom lipicancev in je največja kobilarna z lipicanci na svetu. Njena edinstvena zgodba se je začela leta 1580. Doživimo lahko prijetne trenutke v družbi več kot 300 belih lipicancev na več kot 300 hektarih zelenih površin. Kobilarna Lipica je posebnega pomena, ker je izvorna kobilarna ene najstarejših kulturnih pasem konj – lipicanca in najstarejša evropska kobilarna, ki kontinuirano vzreja isto pasmo konj. Območje kobilarne je nekaj posebnega, saj je edina mikrolokacija, ki zagotavlja optimalne razmere za vrhunsko rejo lipicanca. Celotna ureditev se je vseskozi prilagajala vzreji konj, tako so danes prostorska ureditev, stavbno jedro in kulturna krajina opredeljeni kot dediščina. Poleg hleva smo si ogledali muzej in obiskali muzejsko trgovino. Da se je zadnja leta veliko vlagalo v obnovo objektov in zunanjo ureditev, je videti na vsakem koraku.

Foto 1: Udeleženci izleta med posvetom pred naslednjim ciljem.

Čas je že bil za malico oziroma kosilo in odpeljali smo se v kraško vas Avber na turistično kmetijo z vinsko kletjo Orel. Tu nas je pričakala bogato obložena miza s kraškimi suhomesnatimi dobrotami in doma pečenim kruhom. Ob tem smo pokušali vina njihove pridelave. Začeli smo z avtohtono sorto vitovska, nadaljevali z malvazijo in cabernet sauvignonom ter na koncu smo poskusili še teran. Siti in dobre volje smo krenili dalje.

Prevozili smo kar velik del osrednjega Krasa in prišli do naslednjega cilja na goriškem delu Krasa, to je do spomenika na Cerju. Tam nas je pričakala res simpatična in z znanjem oborožena voditeljica. Povedala nam je, kako se je pravzaprav porodila ideja o zgraditvi 25 metrov visokega Pomnika miru, postavljenega v spomin vsem braniteljem slovenske zemlje. Kameniti velikan med zidovi skriva dragocene zaklade zgodovine in umetnosti. Gre za res veličastni objekt, ki ga je zasnoval žal že pokojni primorski arhitekt dr. Darko Likar. Je resnično monumentalna kamnita zgradba, ki skriva v sebi dvorane za druženja ter stalne in občasne razstave. Še posebej izstopa v osrednjem prostoru slika Rudija Španzla Ples življenj in smrti/mrtvaški ples, mrtvaški godci. Skrbno smo si ogledali objekt od kleti do razgledne ploščadi, ki ponuja enkraten pogled na Vipavsko dolino. Vse so nas preplavila čustva, da smo Slovenci združili moči in bili enotni, da si vsi naši branitelji iz preteklosti do osamosvojitvene vojne zaslužijo tako veličastno obeležje. Lahko rečemo le hvala vsem, ki so izpeljali ta veliki projekt.

Foto 2: Udeleženci pred monumentalnim spomenikom.

Po ogledu Cerja smo krenili v Vipavsko dolino in naslednji cilj je bila vas Budanje. V tamkajšnji gostilni je bila naročena večerja, in sicer jota s klobaso, hrano smo zalili z dobro vipavsko kapljico.

Bila je že noč, ko smo se odpravili proti domu, hvaležni organizatorjema in prijaznemu šoferju za res krasen sončen izletniški dan. Hvala vsem in se vidimo naslednje leto.

Besedilo in foto: Milena Prosen

DRUGI POHOD PO GEODETSKI PLANINSKI POTI PO TRIGONOMETRIH 1. REDA NA MRZLICO

Celjsko geodetsko društvo je lani ob 50. Geodetskem dnevu izdalo knjižico geodetske planinske poti Po trigonometrih 1. reda in se zavezalo, da bo vsaj enkrat letno organiziran pohod na eno od 35 trigonometričnih točk 1. reda, po kateri je speljana geodetska planinska pot. Tako smo lani obiskali Donačko goro, za drugi planinski pohod 14. oktobra 2023 pa smo izbrali točko v osrednji Sloveniji, to je točko 373 na Mrzlici.

Mrzlica leži med Spodnjo Savinjsko dolino in Zasavjem ter spada med najvišje vrhove Posavskega hribovja. Z vrha so lepi razgledi na Julijske Alpe, vključno s Triglavom, na Kamniško-Savinjske Alpe in po celi Savinjski dolini.

V vabilu smo pohodnikom predlagali, da se lahko odločijo za voden pohod s prelaza Vrhe ali pa izberejo katerokoli izmed označenih poti iz Savinjske doline ali Zasavja, oziroma da se na vrh podajo s kolesom, ob 11. uri pa se vsi dobimo na vrhu, kjer skupaj nadaljujemo srečanje. Izkazalo se je, da je na takšnih dogodkih pomembno druženje, saj smo se vsi odločili za skupen odhod s prelaza Vrhe.

Po dobrodošlici in pozdravu je sledila kratka predstavitev geodetske planinske poti Po trigonometrih 1. reda in njenega namena, ki je v promociji geodezije in ohranjanju dediščine naše stroke, poleg tega je posvečena našim kolegom, ki so v preteklosti opravljali izmere na slovenskem ozemlju. Tako smo se tokrat spomnili preminulega kolega Dušana Miškovića, ki je v letih od 1994 do 1996 organiziral tri mednarodne EUREF GPS-izmere, ki so bile podlaga za vzpostavitev sodobnega referenčnega koordinatnega sistema v Sloveniji. Njegova fotografija je v knjižici pri točki 373 na Mrzlici. Poklonili smo se tudi Žarku Komadini, sodelavcu z Urada za geodezijo, od katerega smo se poslovili v tistem tednu.

Nato smo se pod vodstvom planinskega vodnika Jožeta Dajnka po slabo uro in pol dolgi markirani poti podali na 1122 metrov visoko Mrzlico. Na vrhu nam je kolega Peter Hojan z geodetske uprave predstavil trigonometrično točko 1. reda Mrzlica, pomen trigonometričnih točk v sodobnem času in vzdrževalna dela, ki jih geodetska uprava opravlja na teh točkah. V mesecu pred našim pohodom je bil deležen osvežitve tudi steber točke na Mrzlici, kar se dobro vidi na skupinski fotografiji. Pred skupnim fotografiranjem in odtisom drugega žiga v knjižico geodetske planinske poti smo voščili in nazdravili še naši kolegici Boženi Lipej, ki je ravno ta dan praznovala rojstni dan.

Sledila je planinska malica v Domu na Mrzlici in peka kostanja, ki smo jo zaradi vetra pri koči prestavili ob parkirišče na izhodišču. Kostanj je bil, ne glede na lokacijo, izvrsten. Razšli smo se že skoraj v mraku, zadovoljni ob lepo preživetem dnevu in ponosni na bogato strokovno dediščino, ki smo jo tako primerno uporabili za geodetsko planinsko pot.

Slika 1: Skupinska fotografija na trigonometrični točki 373 Mrzlica.

Slika 2: Na poti.

Slika 3: Predstavitev točke.

Slika 4: Živahno dogajanje.

Slika 5: Mojster peke kostanja.

Zapisala: Majda Lončar, Celjsko geodetsko društvo

Foto: Mladen Stanojević, Celjsko geodetsko društvo

GEODETSKO BRUCOVANJE 2023

V letošnjem študijskem letu se je niz dogodkov, ki jih pripravljamo člani Društva študentov geodezije Slovenije, začel s tradicionalnim geodetskim brucovanjem. Ker smo si želeli izogniti obdobju kolokvijev in hkrati povabljenim odvzeti izgovor za neudeležbo, je brucovanje potekalo nekoliko prej, in sicer 9. 11. 2023 v Barjanc baru.

Večer se je začel s kvizom, kjer so bruci odgovarjali na vprašanja, povezana s poznavanjem fakultete, geodetskih metod in osnovnega geodetskega instrumentarija ter pribora. V nadaljevanju pa so se pomerili v nalogah, ki so od njih zahtevale uporabo teoretičnega znanja tudi v praksi. Naloge so odlično opravili in s tem pokazali, da jim ne manjka izvirnosti in domišljije. Na koncu programa so morali vsi bruci priseči geodetski zaobljubi, v okviru katere so vsem navzočim med drugim obljubili, da bodo vrtenje v klubih zamenjali za vrtilne momente pri fiziki, zapiranje barov pa za zapiranje geodetskih poligonov. Programu je sledilo druženje ob pici in glasbi, ki je trajalo vse do jutranje refrakcije.

Veseli smo, da smo lahko ob tako velikem občinstvu pospremili bruce skozi neformalen iniciacijski proces, s čimer so postali pravi študentje.

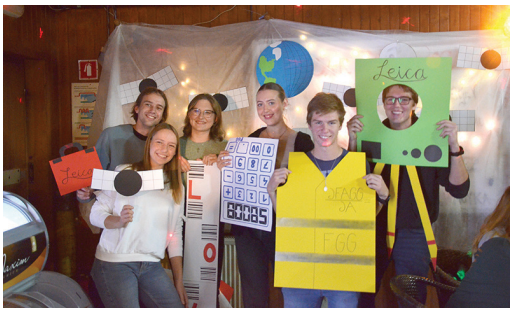

Maja Filač

30. OBLETNICA ZAGREBŠKEGA DRUŠTVA GEODETOV Z UDELEŽBO PREDSTAVNIKOV CELJSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA

Zagrebško društvo geodetov (*Zagrebačka udruga geodeta* – ZGUG) je 1. decembra 2023 v Samoborju priredilo svečano akademijo ob 30. obletnici delovanja. Na akademijo so povabili tudi predstavnike Celjskega geodetskega društva (CGD), Geodetskega zavoda Celje in Zveze geodetov Slovenije. Zaradi več odsotnosti in bolezni sva povabljene zastopala Rafko Bohak in Mitja Domajnko. ZGUG je eno izmed šestnajstih geodetskih društev v okviru zveze hrvaških geodetskih društev *Hrvatsko geodetsko društvo* (HGD), ustanovljene leta 1953. ZGUG ima 200 članov, HGD pa 1100 članov. HGD izdaja Geodetski list, ki prvič izšel leta 1919, neprekinjeno pa izhaja že zadnjih sedemdeset let. HGD je eden izmed 39 članov Hrvaške inženirske zveze, ki obstaja že od leta 1878. Hrvaška inženirska zveza sodeluje s Slovensko inženirsko zvezo.

Na čudovito organiziranem dogodku so vse navzoče pozdravili: predsednik ZGUG Bruno Pacardi, dekan Geodetske fakultete Mladen Zrinjski, predsednik HIS-a Zdravko Jurčec, predsednik HDG-ja Rinaldo Paar in direktor hrvaške geodetske uprave Antonio Šustić.

Na svečani akademiji so podelili priznanja zaslužnim članom ZGUG. Med drugimi je bila podeljena denarna nagrada najboljši dijakinji srednje geodetske šole v Zagrebu. Morda bi kazalo podobno priznanje podeliti tudi našemu najboljšemu dijaku in študentu pri nas.

Zaslužni člani ZGUG kot nagrado dobijo medaljo društva, kar se je odlično ujelo s srebrnikom knežjega mesta, ki smo jim ga podarili ob 30. letnici in jim ob tem zaželeli nadaljnje uspešno delovanje in sodelovanje s kolegi iz Slovenije.

S kolegi iz Zagreba smo že imeli dve srečanji. Prvič je bil gostitelj CGD 17. oktobra 2017 (Geodetski vestnik 61 (4), 2017), drugič pa so nas gostili kolegi iz Zagreba 21. septembra 2019. Na obeh celodnevnih druženjih smo si ogledali nekatere znamenitosti Celja in Zagreba z okolico. Obakrat sta bili izvedeni nogometni tekmi članov. Tako smo izkoristili tokratno priložnost in kolege iz Zagreba povabili v Slovenijo spomladi 2024, točen datum bomo še določili in ga takrat sporočili vsem zainteresiranim.

Več o dogodku v članku na spletni strani ZGUG.

Slika 1: Predsednik HGUG Bruno Pacadi in predsednik CGD Mitja Domajnko.

Slika 2: Gosti ZGUG na praznovanju 30. obletnice.

Slika 3: Rezanje torte ob 30. obletnici ZGUG.

Foto: arhiv Zagrebške udruge geodeta; vir: spletna stran ZGUG
Zapisala: Rafael Bohak in Mitja Domajnko